

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02 и 82/08, 167/10 и 51/11) и член 22 став 1 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16 и 127/16), министерот за образование и наука ја донесе Наставната програма по наставниот предмет *француски јазик* (втор странски јазик) за III (трета) година за средно четригодишно образование.

**НАСТАВНА
ПРОГРАМА**

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК

III ГОДИНА

Скопје, септември 2016

**СРЕДНО ЧЕТИРИГОДИШНО
ОБРАЗОВАНИЕ**

1. ВОВЕД

Интеграцијата во европските структури подразбира добро образовани кадри кои познаваат и говорат повеќе странски јазици. Нашето општество има за цел да го следи идеалот на Советот на Европа за мултилингвалност и мултикултура, според кој како минимум се подразбира добро познавање на два странски јазици.

Со изучување на францускиот јазик на учениците им се отвора можност да станат дел од големото семејство говорители на овој јазик кое се протега на сите пет континенти. Покрај англискиот, францускиот е единствениот јазик кој се изучува во сите земји во светот и истовремено е официјален и работен јазик на сите важни меѓународни институции и организации.

Современата настава по француски јазик е насочена кон усните и писмените комуникациски компетенции проширени со социокултурните и интеркултурните компетенции. Централно место во наставата зазема ученикот како субјект во наставниот процес, при што посебно внимание се обрнува на неговиот когнитивно-афективно-социјален развој, односно на развојот на неговата самостојност во учењето и стекнувањето стратегии на учење како основа на доживотно учење.

Предметот *француски јазик* (како втор странски јазик) е застапен во наставниот план за гимназиското образование и за уметничкото образование и како општообразовен предмет за средното стручно образование од прва до четврта година.

Предметот *француски јазик* во третата година на четиригодишното средно образование се изучува како втор странски јазик со 2 (два) часа неделно, односно 72 часа годишно и има статус на задолжителен предмет.

Појдовна основа при изготвувањето на наставната програма за III (трета) година во средното образование претставува следниов документ:

- *Заедничката европска референтна рамка за јазиците* (теориските основи и целите на современата настава по странски јазици и нивоата на компетенции за комуникативна употреба на странскиот јазик)¹.

¹ Како ориентација во однос на нивоата на јазични компетенции кои учениците би требало да ги постигнат на крајот од секоја година на средното образование се земаат насоките од *Заедничката европска референтна рамка за јазиците*, кои разликуваат вкупно шест нивоа на комуникативно користење на странскиот јазик:

- во подрачјето на елементарно ниво: A1 (подготвително ниво/niveau préparatoire) и A2 (основно ниво/niveau élémentaire);
- во подрачјето на самостојно користење на јазикот: ниво B1 (преодно ниво/niveau seuil) и B2 (самостојно ниво/indépendant);
- во подрачјето на компетентно користење на јазикот: ниво C1 (напредно ниво/niveau avancé) и C2 (највисоко ниво/niveau maîtrise).

Според сегашните услови за учење на францускиот јазик во Република Македонија, по 4 години настава (по завршувањето на IX одделение) учениците можат делумно да го постигнат нивото A2 (основно ниво).

По првата година учење на францускиот јазик во средно образование може да се достигне нивото A2 (основно ниво), по втората година во средно образование може да се достигне нивото A2 + (зајакнато основно ниво), по третата година учење на францускиот јазик во средно образование може делумно да се достигне B1 (преодно ниво), а по осум години учење (по завршувањето на IV година), може целосно да се достигне B1 (преодно ниво). Постигнувањето на компетенциите во согласност со наведените нивоа ќе биде прикажано преку очекуваните резултати во сите наставни програми за средно образование (за I, II, III и IV година).

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ (од I до IV година)

- Да се стимулира изучувањето на францускиот јазик, да се развива интерес кон земјите во кои се зборува соодветниот јазик заради собирање информации од различни извори на тој јазик и развивање меѓукултурни врски;
- да се стимулира изучувањето на францускиот јазик заради економскиот и бизнис интересите на Република Македонија и франкофонските земји.

Ученикот/ученичката:

- да се оспособи за комуникација со другите, да ја почитува многујазичноста и да ја збогатува општата и јазичната култура;
- да формира критички однос кон својата и туѓите култури и да се оспособува за почитување на разликите, човековите права, другите култури и традиции.

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО III ГОДИНА

Ученикот/ученичката:

- да формира и да развие јазични, комуникативни, интеркултурни компетенции за изучување на втор странски јазик;
- да развива способности за поврзување на стекнатите знаења од првиот странски јазик, мајчиниот јазик и други предмети при совладување на вториот странски јазик;
- да формира елементарни навики и умеања за слушање, говорење, читање и пишување преку изграден систем од знаења на јазични и реченички единици, фонетски, правописни, лексички и граматички поими;
- да развие способност за самостојно учење и самовреднување според *Заедничката европска референцијална рамка (Портфолио)*.

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

Во табелата што следува дадени се општите теми од коишто произлегуваат поединечните.

Колоната **Цели** покажува што треба да постигне ученикот/ученичката за да се стекне со четирите вештини на комуницирање.

Во колоната **Активности** предложени се низа можни активности кои упатуваат на начините со кои можат да се реализираат целите.

Оперативните цели од колоната што следува произлегуваат од општите цели и покажуваат со кои јазични, комуникативни, социо-културни, интеркултурни компетенции учениците треба да се стекнат за да можат да комуницираат на темите предвидени за оваа година на изучување на францускиот јазик. Тие служат како основа за дефинирање на стандардите при оценувањето.

Колоната **Содржини/Компоненти** содржи комуникативни функции, лексички единици, граматички и интеркултурни содржини и претставува отворен избор за реализација на предвидените цели и активности. Во согласност со можностите на учениците и условите за работа, наставникот има слобода да ја дополни или скрати колоната притоа водејќи сметка учениците да ги стекнат потребните компетенции според поставените стандарди на знаење.

Во колоната **Примери/Поими** прикажани се по неколку примери и поими за секој елемент од претходната колона (Содржини/Компоненти) кои на наставникот ќе му послужат како насока за реализација на оперативните цели.

ТЕМИ
1. Релации со другите
2. Слободно време
3. Опкружување (дом, училиште)
4. Комуникација

Вештини	ЦЕЛИ	АКТИВНОСТИ
СЛУШАЊЕ	<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ да разбере главни идеи на бавно и јасно артикулиран текст на познати теми со кои се среќава во училиштето и во слободното време; ✓ да разбере слушнати детални упатства; ✓ да реагира невербално на слушнато упатство; ✓ да издвои информации од едноставен слушнат текст на познати теми; ✓ да препознава гласови (фонеме) и нивната реализација во конкретни контексти; ✓ да препознава интонациски модели на еден исказ; ✓ да користи различни стратегии за разбирање при слушање. 	<ul style="list-style-type: none"> • Слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; • вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на аудио и видео материјал, интонација, невербални елементи; • препознавање на значењето на пораката според интонацијата (радост, тага, страв, изненадување, воодушевување итн.); • препознавање зборови, структури и изрази во контекст; • одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно</i> (vrai/faux) или прашања со повеќечлен избор (QCM) во врска со слушнатиот текст; • подредување на дадените информации во табели; • поврзување слики со слушнат текст.

ЧИТАЊЕ	<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ доволно добро да разбере краток информативен текст на познати теми; ✓ да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика; ✓ да разбере често употребувани кратенки од секојдневниот живот; ✓ доволно добро да разбере описи на настани, чувства и желби во лични/неформални писма; ✓ да пронајде конкретни информации во брошури, проспекти, ТВ-програми, куси службени документи, едноставни новински статии на познати теми; ✓ да препознае битни информации во едноставни формални писма од личен домен на интерес; ✓ да користи дополнителни стратегии за разбирање на непознат текст со помош на контекстот, илустративниот материјал или интернационалната лексика. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вежби за асоцијации; • вежби за правење претпоставки во врска со даден текст, донесување заклучоци врз основа на наслови, илустрации, типографски и други елементи; • поврзување текст/ови со слики; • подвлекување изрази; • вежби со препознавање кратенки (SNCF, EDF-GDF, TGV, RSVP...); • пополнување табели и дополнување реченици; • одговорање на прашања од типот точно/неточно (vrai/faux) или прашања со повеќечлен избор (QCM) во врска со прочитан текст; • подредување на реченици и пасуси од краток и едноставен текст по логичен редослед; • вежби за развивање дискурзивна компетенција преку препознавање на елементите и на структурата на неформални и формални писма и едноставни текстови.
---------------	---	---

ЗБОРУВАЊЕ	<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ со прифатлива течност и без поголеми прекини да зборува на одредена тема од подрачје на личниот интерес; ✓ усно да продуцира цели реченици со правилна интонација, правилен изговор, акцент и ритам; ✓ накусо и со едноставни зборови усно да опише/искаже настани, свои соншта, желби, ставови и планови; ✓ да ги образложи позитивните и негативните страни на некоја вообичаена појава/постапка од секојдневниот живот; ✓ да (пре)раскаже едноставна приказна; ✓ да даде едноставен совет; ✓ да следи и да учествува во разговор на позната тема иако понекогаш мора да побара да му се повторат одредени зборови и изрази; ✓ да користи и да развива сопствени стратегии за говорна продукција. 	<p><i>а) Говорна интеракција</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Поставување и одговорање прашања; • играње улоги според дадени модели; • симулации на говорни ситуации од секојдневниот живот придружени со невербална комуникација; • учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот. <p><i>б) Говорна продукција</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Опишување и раскажување според слики, видеоматеријали и сл.; • продукција на кратки искази; • прераскажување на кратки едноставни текстови на познати теми; • вежби со користење пантомима и мимика; • различни игровни активности од типот: расипан телефон, бинго и сл.
------------------	---	--

Ученикот/ученичката:

- ✓ да пишува куси текстови на познати теми од доменот на личниот интерес:
 - со приближна правописна точност;
 - со поврзување на елементите/деловите од текстот во логична линеарна низа;
- ✓ да напише кус опис на минати/идни настани, свои доживувања, желби;
- ✓ да пишува пораки, неформални и куси формални писма и разгледници;
- ✓ да гради сопствени стратегии за совладување на писмената продукција на француски јазик.

- Пишување текст по диктат;
- довршување реченици или краток текст;
- пополнување текстови со испуштени зборови;
- пишување пораки, пријателски писма, честитки, разгледници, електронски пораки и едноставни формални писма;
- пишување краток едноставен состав (од 100-150 збора) според дадени слики, слушнати или видени информации, или според насоки дадени од наставникот;
- давање наслови на одредени делови од текст;
- групна изработка на одделенски весник или постер;
- самостојна изработка на тематски постери и сл.

Оперативни цели	Содржини/Компоненти	Примери/Поими
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да искаже едноставен план; • да побара/да даде совет; • да го опише подетално својот дом ; • да опише секојдневни активности во домот и во училиштето; • да искаже согласување или несогласување; 	<p>А) Комуникативни функции</p> <p><i>Искажување планови</i></p> <p><i>Барање/давање совети</i></p> <p><i>Детално опишување на домот</i></p> <p><i>Опишување секојдневни активности</i></p> <p><i>Искажување согласување / несогласување</i></p>	<p>-Après le BAC, j'ai l'intention de faire /poursuivre mes études en France.</p> <p>-Qu'en pensez-vous ? Pourriez-vous me donner un conseil ? - Moi à ta place, je ferais un examen médical tout de suite. - La gare est assez loin, je te conseille de prendre un taxi.</p> <p>- Dans mon appartement, il y a trois chambres. Dans le salon qui est très spacieux et ensoleillé, il y a un canapé devant lequel se trouve une petite table. Le fauteuil est au milieu du salon. Une vitrine se trouve à gauche de la porte et la bibliothèque est placée à côté du poste de télévision.</p> <p>-Michel fait les courses. Michèle fait la vaisselle et repasse ses chemises. Marc met la table et la débarrasse après le repas. Les parents se partagent les tâches ménagères. - Aujourd'hui, je vais effacer /nettoyer le tableau. Je vais faire l'appel / je vais faire une présentation du projet de notre groupe J'ai beaucoup de devoirs à faire pour demain. Je vais à l'école le matin, je suis libre l'après-midi. Deux fois par semaine je pratique le karaté et j'ai un cours d'anglais le mercredi.</p> <p>-Oui, bien sûr. Je suis d'accord avec toi/vous. / Vous avez raison. / Pas du tout ! / Je ne suis pas d'accord. / Vous avez tort. / Tu te trompes.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • да опише минат/иден настан; • да искаже желба, сомнеж, обврска и забрана; • да побара и да даде информации за производ, образовен курс, патување (усно, писмено и по електронски пат); 	<p>Опишување минат/иден настан</p> <p><i>Искажување желба, сомнеж, обврска и забрана</i></p> <p><i>Барање/давање информации</i></p> <p>Б) Лексички единици во рамки на предложените теми:</p> <p>1. <u>Релации со другите</u></p> <p><i>Семејни релации</i></p>	<p>- Hier, j'ai participé à la course des garçons de cafés à Bitola. Il y avait bien du monde. Les spectateurs ont été ravis.</p> <p>- Le mois prochain j'assisterai au concert de Zaz. Ma cousine de Bruxelles viendra avec moi. Il y aura beaucoup de jeunes.</p> <p>Je voudrais connaître la date du départ. Je souhaiterais faire un voyage au Canada.</p> <p>Je doute qu'il soit à l'heure. / Croyez-vous qu'il fasse beau demain?</p> <p>Tu dois répondre à ce message. Il faut que tu sortes du restaurant, car il est interdit de fumer à l'intérieur.</p> <p>Il est défendu de marcher sur la pelouse.</p> <p>Il défend /ne permet pas que nous sortions.</p> <p>-Pourriez-vous m'indiquer la cantine? – Oui bien sûr, c'est à gauche/ au fond du couloir.</p> <p>- Où pourrais-je me renseigner sur le stage d'informatique? - Adressez-vous/Vous devez demander à Mme Martin/ au service de stages.</p> <p>Je vous prie /Merci de m'envoyer les prix et les horaires des cours de danses latines.</p> <p>Avoir de bonnes /mauvaises relations se marier / divorcer / se remarier situation familiale : célibataire, marié, divorcé</p>
--	--	---

	<p><i>Пријателски релации</i></p> <p>2. Слободно време</p> <p><i>Електронски медиуми (радио, телевизија)</i></p> <p><i>Печатени медиуми</i></p> <p><i>Спорт и спортски натпревари</i></p> <p>3. Опкружување</p>	<p>une famille monoparentale / recomposée, le concubinage un demi-frère, une demi-sœur</p> <p>s’entendre bien, rendre visite aux amis, nouer des amitiés, entretenir l’amitié entre/avec, se faire des amis, compter sur un ami, sortir avec des amis.</p> <p>Un animateur à la radio, un présentateur à la télé, une émission littéraire, un jeu, un débat politique, des nouvelles, les chaînes télévisées, TV5 monde, France 24, les stations de radio, RFI, radio France, à la Une. Les médias en Macédoine, en France, dans les pays francophones.</p> <p>La presse, un lecteur, un magazine, une revue, un journal, un quotidien, un hebdomadaire, une publicité, une rubrique, un article.</p> <p>La pétanque, le Championnat du monde de football, le parapente, une médaille d’or/d’argent/de bronze, une coupe du monde, un tournoi, une course. Jouer contre, faire match nul, remporter une victoire, gagner, battre, perdre, se qualifier, être éliminé, équipe sportive. Un match, une compétition, une rencontre sportive, un terrain, un entraînement, une finale, une victoire, une défaite, l’arbitre, les adversaires, les gagnants, les perdants, un carton rouge, le dopage.</p>
--	---	---

	<p><i>Опис на домот, училиштето</i></p> <p><i>Секојдневни обврски:</i></p> <p><i>- во домот</i></p> <p><i>-на училиште: училишни предмети, слободни ученички активности, екскурзии.</i></p> <p>4. <u>Комуникација</u></p> <p><i>Формално писмо/електронска порака за барање информации за некој производ, образовен курс или</i></p>	<p>joli/-e, grand/-e, petit/-e, confortable, agréable, propre, moderne</p> <p>spacieux, lumineux, ensoleillé, sombre, bien situé, bien/mal équipé, aménagé, être en bon/en mauvais état, donner sur le jardin / la rue/ le lac</p> <p>Entretien son logement, faire le ménage, passer l'aspirateur, balayer, nettoyer, essuyer la poussière, laver les vitres, sécher le linge, repasser les vêtements, mettre / débarrasser la table, faire la cuisine /cuisiner, jeter la poubelle, ranger ses affaires.</p> <p>L'entretien de la maison, une tâche ménagère, le linge, la vaisselle, un balai, le bricolage, le repassage.</p> <p>Langues vivantes, la biologie, la chimie, la physique, les mathématiques, l'informatique, l'histoire, la géographie, l'éducation physique et sportive, les arts plastiques.</p> <p>Projets et activités (extra)scolaires : le théâtre, la danse, la chorale, l'art, l'écriture créative, la musique, le sport.</p> <p>Destination, voyager, voyageur, un titre de transport, une visite guidée, un guide, un tarif réduit/plein, réduction de prix, séjour touristique, hébergement, agence de voyage, chambre individuelle, chambre double, résidence, hôtel, auberge de jeunesse, circuit.</p> <p>Une lettre de demande, un courrier, une boîte de réception, s'informer, se renseigner, un service, un produit, un stage, un cours, un voyage.</p> <p>Les parties composantes d'une lettre formelle : coordonnées, expéditeur, destinataire, objet de la lettre, formule d'appel,</p>
--	---	---

	<p><i>патување</i></p> <p><i>Социјални мрежи</i></p> <p>В) Граматички содржини</p> <p>Повторување и продлабочување на:</p> <p><i>Фонетски содржини: вокали, полувокали, консонанти кои би можеле да претставуваат тешкотии за учениците; ритам, акцент и интонација</i></p> <p><i>Article</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - devant les noms propres - défini devant les noms géographiques (exceptions) - défini devant les noms de profession, fonction, titre... 	<p>corps de la lettre, formule de politesse, signature, à l'attention de, pièce jointe, lieu et date, signature.</p> <p>Réseau social, s'informer, être à jour, relations sociales en ligne, le partage d'informations, nom d'utilisateur, un internaute, un forum de discussion, être en ligne, être hors ligne.</p> <p>Exercices phonétiques : exercices d'écoute, de discrimination, de répétition, de prononciation. Entrainement à reproduire des rythmes, des schémas mélodiques, à imiter des intonations expressives; Il faut continuer à travailler sur des sons difficiles pour les apprenants (les nasales, le [ɣ], le [ø], [r]...)</p> <p><i>Les Durand nous invitent à leur anniversaire de mariage.</i></p> <p><i>Le Caire, Le Havre, Le Skopje des années vingt.</i></p> <p>Le professeur Martin, Monsieur le Ministre (formule de politesse), le président de la République</p>
--	---	---

	<p>-disparition/apparition de l'article indéfini</p> <p><i>Adjectif</i></p> <p>- la place de l'adjectif qualificatif</p> <p>-féminins irréguliers (rappel)</p> <p>-comparaison des adjectifs (comparatif et superlatif irréguliers)</p> <p><i>L'Adverbe</i></p> <p>-modificateur d'un verbe / d'un adjectif / d'un adverbe</p> <p>- adverbes de quantité</p> <p>- place des adverbes</p> <p>- locutions adverbiales (de lieu, de temps, de quantité)</p>	<p>Elle est étudiante/ C'est <i>une</i> étudiante. Il est professeur. /C'est <i>un</i> bon professeur.</p> <p>C'est une femme <i>sympathique</i> et <i>sincère</i>. Il faut apprendre l'histoire <i>française</i>. Nous allons acheter un <i>bel</i> appartement.</p> <p><i>frais</i>→<i>fraîche</i>, <i>bas</i>→<i>basse</i> , <i>grec</i> →<i>grecque</i></p> <p>Ce château est <i>moins</i> connu, mais pas <i>moins</i> intéressant. C'est <i>le plus</i> beau château. Ce livre est bien <i>plus</i> réussi que son adaptation en film. / C'est <i>le meilleur</i> livre que j'ai jamais lu. C'est <i>le mieux</i>/ <i>le pire</i>.</p> <p>Il travaille <i>bien</i>. Il est <i>assez</i> fort. Il va <i>très bien</i>.</p> <p><i>assez</i>, <i>encore</i>, <i>plus</i>, <i>beaucoup</i>, <i>moins</i>.</p> <p>Il sort <i>d'ici</i>. Il habite <i>ailleurs</i>. / Il finira <i>bientôt</i>. Il chante <i>maintenant</i>. / J'aime <i>beaucoup</i> les gâteaux. Il est <i>très</i> content. Elle sait <i>toujours</i> tout.</p> <p>(Rappel des locutions adverbiales : à <i>droite</i>, à <i>gauche</i>, en <i>haut</i>, en <i>bas</i>, au <i>milieu</i>) en <i>avant</i>, en <i>arrière</i>, au-<i>dessus</i>, au-<i>dessous</i>. / à <i>présent</i>, tout à <i>l'heure</i>, <i>d'abord</i>, / à <i>peine</i>, à <i>peu près</i>, <i>tout à fait</i>, <i>peu à peu</i>.</p>
--	--	---

	<p><i>Locutions prépositives</i></p> <p><i>Pronom (rappel)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pronoms doubles -interrogatifs composés -démonstratifs -possessifs <p><i>Modes et temps</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Indicatif (Rappel et apprentissage de la conjugaison de verbes nouveaux) présent, passé composé, imparfait, futur simple, plus-que-parfait -Subjonctif - le subjonctif présent (après les expressions de doute, de souhait, de peur, d'obligation, d'interdiction) -Conditionnel -le conditionnel présent 	<p><i>A côté de, à l'aide de, lors de, par rapport à</i></p> <p>Je <i>le lui</i> ai déjà dit. Elle espère <i>les y</i> rencontrer. Je <i>les y</i> ai déposés. <i>Duquel</i> de ces dictionnaires vous vous servez? J'aimerais bien acheter ces tableaux. <i>Celui-ci</i> avec le paysage montagneux et <i>celui-là</i> avec cette abstraction. Le premier serait <i>le tien</i> et le deuxième, <i>le mien</i>.</p> <p>Il y a cinq ans, j'ai rencontré une fille toute seule dans la rue. Elle avait dix ans et elle cherchait son frère. Je m'en souviendrai encore beaucoup de temps parce qu'elle était très <i>mignonne</i>. Elle <i>s'était</i> perdue.</p> <p>Je doute que / J'aimerais que / Je voudrais que/ Je souhaiterais que tu viennes. J'ai peur qu'il (ne) soit trop tard. Il faut/ Il est obligatoire que nous partions. Il est interdit/défendu que nous regardions ce film.</p> <p>Vous pourriez changer votre avis. Il faudrait acheter un magazine.</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • да развие позитивен став не само кон сопствениот културен идентитет туку и почит кон другите култури; • да развие љубопитност и интерес кон другите култури; • да ги сфати комплексноста и значењето на изучувањето на културата како и на предизвиците кои произлегуваат од живеењето во мултиетничка средина; • да развие вештини за воочување на културните сличности и разлики и критичко преиспитување на културните стереотипи како основа за развивање на меѓукултурна толеранција и разбирање. 	<p><i>La Phrase complexe</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - propositions subordonnées circonstancielles: - de condition (conditionnelles) + les subordonnants - de but (finales) + les subordonnants - de comparaison (comparatives) + les subordonnants <p>Г) Интеркултурни содржини</p> <p>La famille</p> <p><i>Le sport et les compétitions sportives</i></p> <p><i>Les réseaux sociaux</i></p>	<p>Si vous pouviez trouver un sponsor, vous partiriez en France. Vous organiseriez un très bon voyage si vous consultiez un bon site sur Internet.</p> <p>Notre équipe a pour but d’obtenir un prix.</p> <p>Le journaliste écrit pour les journaux. / L’animateur articule bien de sorte que les auditeurs le comprennent. / Ils portent des masques afin que personne ne les reconnaisse.</p> <p>Faites comme vous feriez pour vous-même. Il est parti plus tôt que nous. Plus on est grand, plus on est fort.</p> <p>Les relations familiales chez nous et ailleurs. Le partage des tâches au niveau de la famille.</p> <p>Activités sportives chez nous et ailleurs. Le Tour de France, Roland Garros, Wimbledon, Olympiades d’été/d’hiver,</p> <p>La place des réseaux sociaux dans la vie des jeunes (chez nous et ailleurs).</p>
---	--	---

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Целта на овие дидактички препораки е да му/\$ помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените цели применувајќи во наставата најнови сознанија од подрачјето на дидактиката и методиката на наставата по странски јазици, педагогија и психологија, т.е. позитивни домашни и странски искуства поврзани со наставата и учењето на францускиот јазик, но притоа да не ја ограничува неговата/нејзината креативност.

Во планирањето на наставата за трета година земени се предвид содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во трета година, односно почитуван е принципот на меѓупредметно поврзување по однос на целите и содржините со акцент на интегрирано поврзување со содржини од мајчиниот јазик.

Фокус на внимание на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитува возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот не е повеќе единствен извор на знаења и информации и неговата улога не е само пренесување на знаења. Неговата улога е да ги поттикнува учениците да користат и други извори на знаења и информации и да ги учи како да учат.

При изборот на активностите треба да се води сметка за диференцијацијата и разновидноста. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различни стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички); различните видови интелигенција (вербална-лингвистичка, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека менувањето на различни форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална и работа во парови и групи, истражувачка работа, работилници), како и менувањето на пократки и подолги, побучни и потивки активности, периоди на сконцентрирано внимание и опуштање на учениците за време на часот, ја подобруваат мотивацијата за учење.

Наставата по француски јазик се заснова на холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците, односно наставникот ќе ги интегрира различните компоненти со што јазикот ќе се учи на функционален начин.

Согласно горенаведеното, по странски јазик не можат да се издвојат, односно не е можно да се планира бројот на часови по одделни компоненти.

Наставата за оваа возрасна група се ориентира на когнитивното учење со зголемено објаснување на јазичните структури со свесна примена на јазичните структури во контекст и постапно воведување на граматичкиот метајазик. Во овој период се настојува воедначено да се развиваат говорната и писмената комуникација. Тоа значи дека се обрнува

подеднакво внимание на сите јазични вештини: слушање и читање со разбирање, говорење како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција, како и компонентата „Пишување“.

Неопходно е да се развива интеркултурна компетенција на учениците не само кога се работи на предложените интеркултурни содржини во програмата туку преку различни активности поврзани со лексички, граматички и комуникативни содржини на кои се работи во текот на учебната година.

Наставникот треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат учениците да ја преземат одговорноста за своето сопствено учење и знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училишта) и да го користат надвор од неа. Од ова произлегува дека на часовите по француски јазик се стекнуваат основни јазични и социопрагматични знаења и знаења кои се врзани со самиот процес на учење.

Од сето наведено произлегува дека наставникот треба да ги учи учениците како полесно и побрзо да учат, како да го сочуваат наученото и како да го користат знаењето во нови ситуации, надвор од училиштата. Наставникот треба да ги запознава учениците со целите и содржините на активностите/задачите/материјалите и стратегиите на учење кои тие ги применуваат на повисоките нивоа на учење.

Од наставникот се очекува да ги учи учениците да развиваат и применуваат стратегии на успешно учење.

Наставни средства:

- комплет од одобрен учебнички систем;
- пакет прирачен материјал за наставникот (флешкарти, постери и друго);
- ЦД плејери, ЦД со снимени текстови, песни и слични материјали; компјутер со соодветен софтвер; CD-ROM, TV со DVD
- други извори на учење во непосредна околина – предмети, нагледни средства, во просторијата каде се изучува Францускиот јазик;
- ЛЦД проектор;
- интерактивна табла;
- Интернет пристап, образовни софтвери;
- речници, списанија за наставникот и учениците.

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за учење, соработката со другите ученици и сл. (формативно оценување). Секоја активност на часот при која учениците ја искажуваат јазичната активност, било на рецептивно, репродуктивно или продуктивно ниво, дава можност за воочување на напредокот и негово вреднување. Тоа значи дека евалвацијата се врши како интегрален дел на самиот наставен час, а не како изолиран чин. Многу е важно при постапките на проверка на знаењето, како и оценувањето на ученикот, тие постапки да не се разликуваат од вообичаените активности на часот, односно учениците не треба посебно да се издвојуваат од групата при проверката на усното јазично реагирање.

Важно е поголем акцент да се стави на позитивните аспекти на напредокот на учениците, т.е. на она што ученикот го знае, а не она што не го знае. Важно е секој напредок да се награди соодветно, бидејќи на учениците им е потребна повратна информација за остварениот успех, што може да биде усна и писмена пофалба или позитивна реакција изразена на невербален или вербален начин.

Оценувањето на постигањата на учениците треба да биде транспарентно и согласно нивоата од Блумовата таксономија. Учениците треба однапред да бидат запознаени со критериумите и начинот на оценување.

Вреднувањето на напредокот на учениците ќе се врши со бројчани оценки во текот на училишната година. Ученикот треба да биде вреднуван со 8 оценки во текот на учебната година (4 оценки во првото и 4 во второто полугодие). Од вкупно 8 оценки, 4 ќе се базираат на писмени проверки, а другите 4 ќе се базираат на усни, комуникативни проверки и индивидуални и групни изработки на проекти. Критериумите за формирање оценка треба да се експлицитни како за ученикот, така и за родителот, т.е. да се објаснат уште на почетокот од учебната година и наставникот да се придржува до тие критериуми. Како критериуми можат да се земат: оценките од писмените работи/тестови, оценките од усното искажување/активност на час, изработка на домашни работи, изработка на презентации, проектни задачи, учество во проекти. Со цел на родителите да им се овозможи увид во напредувањето на нивните деца и во нивниот процес на учење пожелно е да се воведат *Европското јазично портфолио*. Портфолиото на учениците им помага учењето да го сфатат како процес на стекнување знаења и вештини во кои тие се активни учесници. Притоа ги поттикнува на размислување за успешните стратегии на учење, за проценка на постигнатите знаења и вештини, како и за индивидуалните желби и планови за напредување во изучувањето на странскиот јазик.

На крајот на трета година учениците ќе бидат оценети со бројчана оценка.

7. СТАНДАРДИ ЗА ОЦЕНУВАЊЕ

Стандардите за оценување треба да произлегуваат од поставените цели и очекуваните исходи.

При составувањето на стандардите за оценување треба да се користат формулации од листата на активни глаголи со кои би требало да се дефинираат целите според нивоата од Блумовата таксономија. Глаголот укажува на очекуваните исходи од учењето и директно произлегува од конкретните цели во наставата. Сакаме да напоменеме дека и покрај тоа што еден ист глагол може да се појави во различни нивоа на знаење, постои разлика во користењето на тој глагол. Таа разлика произлегува од дефиницијата на даденото ниво, што укажува на тоа дека глаголите треба да се гледаат во контекст на нивото на знаење што го илустрираат.

Следуваат табели на стандарди на оценување кои на наставникот можат да му помогнат при одредување на нивоата на знаења и вештини на учениците од трета година на средното образование.

Тема: РЕЛАЦИИ СО ДРУГИТЕ	
Ниво на постигање	Стандард
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот; • разликува учтиво од неформално обраќање; • препознава изрази за давање /барање совет; • препознава изрази за искажување чувства, забрани и /или дозволи; • препознава и именува поими поврзани со темата: Релации со другите.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално краток слушнат и/или пишан текст во кој се опишуваат семејни врски; • разбира невербални елементи во комуникацијата со други луѓе; • дефинира поими што означуваат различни типови семејства; • подредува правилно делови од изрази за барање/ давање совет; • поврзува слики со текст, слушнат или прочитан, во кој се опишуваат релациите со семејството и со пријателите; • поврзува дефиниции со соодветните поими што означуваат семејни и пријателски врски.

<p>ПРИМЕНА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Употребува новоусвоени изрази и поими при играње по улоги во нови ситуации на разменување информации; • зборува за своите чувства и односи со пријателите или семејството применувајќи ги новоусвоените изрази и поими; • изразува согласување / несогласување со пријателите/ семејството.
<p>АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток слушнат текст; • опишува идни планови во насочен состав; • опишува релации во семејството и со пријателите во краток насочен состав; • донесува заклучоци врз основа на наслови, илустрации, фотографии, и други елементи карактеристични за различни видови текст.

<p>Тема: СЛОБОДНО ВРЕМЕ</p>	
<p>Ниво на постигање</p>	<p>Стандард</p>
<p>ПОМНЕЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава поими од медиуми и од спорт при усна комуникација; • именува поими од област на медиуми и спорт; • именува поими кои означуваат видови културни и спортски настани.
<p>РАЗБИРАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално слушнат и/или пишан текст поврзан со темата: Слободно време; • разбира невербални елементи во комуникацијата; • ги разбира прашањата од соговорникот на тема: Слободно време; • со свои зборови кажува или парафразира основни информации од текст на тема: Слободно време; • ги разбира клучните поими од реклами и огласи; • поврзува дефиниции со соодветните описи во слушнат и пишан текст; • подредува по логичен редослед делови од статија.
<p>ПРИМЕНА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги во ситуација на новинарско интервју, применувајќи новоусвоени изрази и поими; • раскажува, усно и во кратки неформални писма и разгледници, впечатоци од прочитана статија, интервју, или спортски натпревар;

	<ul style="list-style-type: none"> опишува, усно и во кратки неформални писма и разгледници, посетени концерти, натпревари; решава вежби со дополнување во нови контексти.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> Издојува информации од краток едноставен слушнат и/или пишан текст поврзан со темата: Слободно време; пишува кратки пораки во кои поканува/прифаќа или одбива покана за одење на културен или спортски настан; пишува кратки статии за спортски или културен настан; селектира информации од статија; составува постер / плакат за рекламирање спортски или културен настан; донесува заклучоци за тема на слушнат и пишан текст врз основа на наслови, илустрации, фотографии; селектира информации од краток текст од плакат, брошура, реклама и сл.; составува кратка реклама за промовирање на спортски или културен настан.

Тема: ОПКРУЖУВАЊЕ (ДОМ, УЧИЛИШТЕ)	
Ниво на постигање	Стандард
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> Препознава тема на опис на дом и на училиште при усно изразување на соговорникот; препознава и именува поими што се користат за опис на домот и активностите во домот; препознава и набројува училишни предмети и училишни и вон училишни активности.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> Разбира глобално слушнат и пишан текст со детален опис на домот и училиштето; ги разбира прашањата од соговорникот поврзани со домот и со училиштето; објаснува поими поврзани со домот и со училиштето; поврзува описи со соодветните слики од дом и од училиште; подредува правилно делови од опис на дом и на училиште.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> Употребува новоусвоени изрази за опис на домот и училиштето при усно и писмено изразување; пополнува краток текст со новоусвоени поими и изрази поврзани со опис на домот, училиштето, секојдневните активности во домот и во училиштето;

	<ul style="list-style-type: none"> • применува новоусвоени изрази и поими при раскажување впечатоци од училишни екскурзии.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од слушнат текст од секојдневниот живот и опкружувањето; • опишува детално секојдневни активности во домот и во училиштето, во усна и писмена форма; • пишува краток текст со опис на домот и на училиштето; • класифицира, во табела, позитивни и негативни искуства од ученичка екскурзија; • дава лично мислење за делењето на домашните обврски во семејството, во усна и писмена форма.

Тема: КОМУНИКАЦИЈА	
Ниво на постигање	Стандард
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Ги препознава најчесто употребуваните поими од комуникацијата по пошта и преку Интернет; • ги именува најчесто употребуваните поими од комуникацијата преку писмо и Интернет; • ги препознава елементите и структурата на неформални писма и формални писма и текстови.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално упатство за некој производ при користењето на компјутер и Интернет; • ги разбира основните поими што се употребуваат при работењето со компјутер; • го објаснува значењето на најчесто употребуваните поими од комуникацијата по пошта и преку Интернет; • подредува правилно делови од формално и неформално писмо.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Употребува поими од темата: Комуникација при пишување електронски пораки и писма на француски јазик; • решава вежби со дополнување на текст употребувајќи новоусвоени изрази што се користат при формална комуникација преку Интернет и писмо; • пишува електронска порака, формално и неформално писмо, разгледници применувајќи новоусвоени поими за користење на компјутер, пошта, факс и Интернет.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од формално писмо/електронска порака за барање информации за некој производ, образовен курс или патување;

	• ги класифицира поимите што се употребуваат при работењето со компјутер и во комуникацијата преку Интернет и писмо;• пишува формално писмо во кое бара информации за некој производ, образовен курс, патување.

8. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови за реализација се темели на нормативот за простор донесен од страна на министерот за образование и наука.

Просторните услови и опременоста на училиниците за успешна реализација на наставната програма за трета година треба да се во согласност со општиот норматив за опременост за реализирање на наставните програми за трета година на средното образование.

Се препорачува, заради полесен визуелен контакт помеѓу учениците, за да слушнат подобро што се зборува и најоддалечениот ученик да има преглед на училиницата, клупите да бидат наредени на следниот начин: повеќе клупи доближени заедно, разни варијанти на буквата П, како и преместување и групирање на столчињата по потреба (при работа во групи).

9. ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Ученикот/ученичката:

- го разбира значењето на лексичките единици предвидени за усвојување согласно барањата на наставната програма и истите може да ги репродуцира и употребува во соодветни говорни ситуации;
- разбира куси искази и текстови со позната и помалку позната тематика (глобално и селективно);
- комуницира во едноставни и посложени задачи кои бараат размена на информации на познати теми и активности;
- опишува, се искажува користејќи фрази и едноставни искази со цел да искаже сопствени искуства, ставови и мислења, притоа користејќи едноставен јазик и граматички структури согласно барањата на наставната програма;
- чита и идентификува конкретни информации во даден текст и глобално разбира куси наративни текстови;
- пишува куси насочени дескриптивни и наративни состави (кратка порака, писмо, опис, честитка), со правилна примена на интерпункциските знаци;
- има информации од културата на земјите со француски говорен јазик и други франкофонски земји;
- користи ИКТ во содржини од предметот.

10. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

- Завршени студии по француски јазик и литература – наставна насока, VII¹.
- Завршени студии по француски јазик и книжевност, VII¹.
- Завршени студии по француски јазик и литература – друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирана високообразовна установа, VII¹.

11. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: **1.9.2017** година

12. ПОТПИС И ДАТУМ НА УТВРДУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *француски јазик* за учениците од III (трета) година на средното четиригодишно образование, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди

Арх. бр. 12-15292/1
7.11.2016 год.

МИНИСТЕР

Pishtar Lutfiu

Изготвил: работна група, координатор, Кети Димковска, советник
Контролирал: Трајче Ѓорѓијевски, раководител на одделение
Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор